

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

ELŐFIZETÉS ÁR
Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Börmentelen levelek csak ismét kezeltől fogadtatnak el.
Kéziratot nem adnak vissza.
Egyes szám ára 20 kr.
A nyílttérben minden garmonsor díja 20 kr.

HÍRDETSÉI DÍJ:
Hivatalos hirdetéseknek:
Minden egyes sor után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 20 kr.
Kiemelt díjazású a közszellel állított hirdetéseknek: minden sor után 3 kr. számítatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

Zemplénavármegye bizottságának 8.-a. Ujhelyt, 1888. december hó 14-én tartott közgyűléséből.

569. 19480 sz. Olvastatott a szabályrendeletek alkotásával megbízott küldöttség által, a fegyelmi hatóságok jogerőre emelkedett határozatai alapján behajtott bírságpénzek hová fordítása és mikénti kezelése tárgyában készített szabályrendeleti tervezet s az e tárgyban meghozott állandó választmányi határozati javaslat;

melynek elfogadásával a felolvasott szabályrendeleti tervezet egész terjedelmében elfogadtatván, szabályszerűleg kihirdettetni s a kihirdetést követő 30 nap múlva 2 egyenlő példányban jóváhagyás végett a nagyméltóságú belügyminiszteriumhoz felterjesztetni rendeltetett.

Kmt.

Jegyzette:

Prihoda Etele,
III. eljegyző.

Kiadta:

Viczmány Ödön,
főjegyző.

569. 19480. sz.

Szabályrendelet

a fegyelmi hatóságok jogerőre emelkedett határozatai alapján behajtott bírságpénzek hová fordítása és mikénti kezelése tárgyában.

1. §. Az 1886. évi XXI. XXII. és XXIII. t. c. értelmében a törvényhatósági tisztviselők, a segéd- és kezelő személyzet tagjai a kör- és községi jegyzők elleni fegyelmi ügyekben a határozat hozatalra illetékes hatóság által kiszabandó fegyelmi és rendbírságok, ugyancsak az 1883. évi 44 t. c. alapján kirótt pénzbüntetések a vármegyei tisztviselők stb., illetőleg a községi- és körjegyzők nyugdíjalapja javára, a község egyéb tisztviselői ellen kirótt fegyelmi bírságok és pénzbüntetések pedig az illető község szegény alapja javára fordítandók.

2. §. Az ily fegyelmi bírságok behajtása, a jogerőnyire emelkedett határozatban kitűzött határidő eredménytelen letelte esetében, közigazgatási végrehajtás útján eszközöltetik, illetőleg az elmarasztalt tisztviselő, vagy községi közeg fizetéséből visszatartatik. Azon esetben pedig, ha a fegyelmi vizsgálat során hivatalától felfüggesztett tisztviselő stb. a reá rótt bírságot és költségeket a kitűzött záros határidőn belül be nem fizetné,

hivatalába történt visszahelyezése után mindaddig, míg a bírság és költségek kielégítve nincsenek, fizetésének csak fele részéhez tarthat igényt, a 2-ik felerész pedig a fentebbiek kifizetésére lesz fordítandó.

3. §. A lefizetett vagy behajtott bírság az illető fegyelmi hatóság által az alispánhoz tétetik át, aki azt a vármegyei tisztviselők, illetőleg a kör- és községi jegyzők nyugdíjalapjához, esetleg az illető község szegény alapjához való csatolás és megfelelő elszámolás végett a vármegyei pénztárba küldi át.

4. §. A vármegye házi pénztárnoka az át küldött összeget az illető nyugdíj, illetőleg szegény alap javára bevételezvé, az előbbieket a nyugdíj-alapok törzsvagyonához csatolni és azzal egyformán a nyugdíjintézeti szabályok értelmében kezelni köteles.

5. §. Különleges intézkedés alá jutnak az állami, községi és felekezeti népiskoláknál alkalmazott tanítók fegyelmi vétségei folytán kiszabott bírságok, melyek az orsz. tanítói nyugdíj és gyám-alap javára lenndő fordítás végett az alispán, illetve közigazgatási bizottság által a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz terjesztetnek fel.

6. §. Az 1886. évi XXIII. és az 1883. évi 44 tv. cikkben szabályozott fegyelmi hatóságok az általuk kiszabott bírságok nyilvántartása és ellenőrizhetése céljából a 1/2 alatti minta szerint rovatos nyilvántartási jegyzéket tartoznak vezetni s ezenkívül a kir. adófelügyelő és a főszolgabírák minden egyes saját hatáskörükben kiszabott bírságról, pénzbüntetéséről a határozat jogerőre emelkedése után 8 nap alatt az alispánnak jelentést tenni tartoznak.

7. §. Az alispán a kiszabott fegyelmi bírságok, pénzbüntetésekre vonatkozó határozatokat az illető nyugdíjalapra ügyelő választmánynak jogerőre emelkedésük után azonnal bemutatja, illetőleg a pénztárba utasítja; azok befizetésének biztosítása, illetőleg hatályos ellenőrzése végett az egész vármegyére kiterjedőleg a 2/3 alatti minta szerint a pénztári ellenőr által központi nyilvántartási jegyzéket vezetett, melynek segítségével megfigyelve a határozat jogerőre emelkedését, a záros határidő leteltével a bírságok és a büntetéspénzeket, a tényleges lefizetést ellenőrizni s azokat a 3. és 5. §. meghatározásához képest rendeltetési helyükre juttatni tartozik.

8. §. Az alispán a fegyelmi hatóságok által a törvényhatósági és községi tisztviselőkre kiszabott bírságokról, valamint ezen bírságok befizetési és rendeltetési helyére juttatásáról a vmegyei közigazgatási bizottságnak félévenként jelentést tesz s az általa előterjesztett adatok a közigazgatási bizottságnak az 1876. VI. t. c. 64. §-a értelmében szerkesztendő féléves jelentésébe felveendő.

9. §. Ezen szabályrendelet kellő meghirdetés és felsőbb jóváhagyás után azonnal életbe lép.

Kelt Zemplénavármegye bizottságának 8.-a. Ujhelyt, 1888. évi december hó 14-én tartott rendes közgyűlésében.

Kiadta:

Viczmány Ödön,
vm. főjegyző.

94/102. sz. Zemplénavárm. közig. bizottságától.

Olvastatott a nmu közmunka és közlekedési m. kir. miniszternek a vármegye területén lerakott II-ik vágányhoz szükségelt kisajátítások tárgyában a közig. bizottság november 14-én tartott üléséből 1884 szám alatt kelt feliratra vonatkozó 821. sz. alatt f. évi január hó 15-én kelt intézkedése.

Ezen miniszteri intézkedést az érdekeltek tájékoztatása céljából a „Zemplén” című hivatalos lapban egész terjedelmében közölni rendeltetik.

Kelt Zemplénavármegye közig. bizottságának 8.-a. Ujhelyt, 1889. febr. 9-én tartott ülésében.

A főispán ömeltósága távollétében:

Matolai Etele, alispán.

mint a közig. biz. h. elnöke.

821. sz. Közmunka és közl. m. kir. minisztertől.

M. é. november 14-én 1884. sz. a. kelt felterjesztése alapján, melyben a vármegye területén lerakott második vágány építési céljaira elfoglalt területek kártalanításánál követett eljárás miatt támasztott panaszok következtében, az illető vasuti vállalatok szabályellenes eljárása ellen nálam orvoslást keres, a vármegyét szelő második vágány által érdekelt m. kir. államvasutak, m. északkeleti és első m. gácsországi vasutak igazgatóságait utasítottam, hogy a szóban levő panaszok megszüntetése iránt haladéktalanul intézkedjenek, s az eredményről hozzám jelentést tegyenek.

A nevezett vasutak igazgatóságai ezen meghagyásnak megfelelően, előttem fekvő felterjesztéseikből azon meggyőződést merítettem, hogy a

Ha nem szününk a földi szenvedésben:
Oh, csak ragyogj föl kedves Ideál!
Ki föltárod szféráidnak körében
Az üdvöt, mit e létbe alkotál.
S a bus valóság sivar éjelének
Sötétje hogy ha mesze eltűnék:
Veled derül ki a szív és a lélek
Mint Tartarusz fölött a fényes ég! ...
Kollener István.

A pénzről.

Három közlemény —

II.

A vadon élő ősember csekély szükségletei kielégítést nyertek a természet önkéntes adományaiból, élelmét szolgáltatták a föld gyümölcsei s az általa elejthetett állatok, testét az idő zordsága ellen fedte vadak bőrével, éjjeli szállót, viharok elleni menedéket nyújtottak neki a barlangok s földbe vájt üregek.

Amint azonban számuk szaporodni s hajlamaik különbözőkké kezdettek lenni, u. i. az egyik vadászattal, a másik a föld terményeinek összegyűjtésével esetleg földműveléssel, a harmadik állatok őrzésével s tartásával szerett s kezdett foglalkozni, ez által észrevétlenül s mintegy ösztönyszerűleg előállott a munka megosztás, a társadalom haladásának ezen egyik legfontosabb emeltyűje, e munka megosztás által mindegyik ügyesebbé válván szakmájában, annak keretében többet volt képes megszerezni s előállítani, mint a mennyire abból neki s övének szüksége volt.

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

TÁRCA.

Hová zajongtok ...

— A „Zemplén” eredeti tárcája. —

Hová zajongtok lélek gerjedelmi,
Hová e forró vágyba szüntelen?
Miért a szívnek remegni s epedni,
Kicsiny körében mért e küzdelem?
Körüllibegnek ismeretlen álmok
S csapongva visznek égi szárnyakon,
Sejtetve távol a szellemvilágot,
A melybe titkos élet árja von.

Fel, fel hozzád, te lelkeim ideálja,
Hol rejtve őriz csillagfátyolod!
Fel hozzád, ezt a rég unt port lehányva —
E lét találjon boldogságot ott,
Éretted élve, lángoló reményben
Küzd e kebel dobogva lényedért;
Örök szépséged tiszta kellemében
Hadd nyujtson ajkad égi pályabért! —

Ah, mint cseng szívünk azért gyakorta
Előtte ami sejtelemben él!
Álmot keres s nem pillant a valóra,
Csak vágyat ismer s abban remél.
Homályban, mint a távol kék határa
Szemléli lelkünk a kétes jövőt ...
Avagy talán az élet köz-zajába
Elfoszlik a kép, mit hevésre szőtt?

nevezett vasuti vállalatoknak a második vágány céljaira elfoglalt területek kártalanításánál követett eljárása, a kisajátítási törvény határozmányai szempontjából kifogás alá nem esik.

Nevezetesen a második vágány céljaira a m. kir. államvasutakon szükséges területek a vármegyét szelő vonalhosszban már az első vágány létesítésekor kisajátították, s így az építés céljaira rendelkezésre állván: az előterjesztett panasz a m. kir. államvasutakra nem vonatkozhatik.

Nem vádolható az első magyar gácsországi vasut eljárása sem, mert ezen vállalat a földbevéltés eszközésénél a főnálló törvények és szabályok követelményeihez szigorúan ragaszkodván, panaszra nem adhatott okot, s olyan ellenében nem is merült fel, kivéve a Schultus Felix felső-csebinyei haszonbérlet panaszát, melyet alaptalanságánál fogva a f. évi január 2-án 59019 es 1888. sz. a vármegye közönségéhez intézett rendelettel elutasítottam.

Végül a m. északkeleti vasut eljárásánál sem merültek fel oly rendellenességek, melyek a hatáskörömbé tartozó szempontokból intézkedést igényelnének, mert a mint az említett vasut építési fővállalatának a tájékoztató mellékelt jelentéséből a bizottság meggyőződést meríthet, az említett vasut részéről, a második vágány kiépítésére vonatkozó munkálatok mindenütt az illető tulajdonosoktól előzetesen kieszközölt munkaengedélyek és oly egyezmények alapján vétekelt fogantatva, melyek szerint a kártalanítási áraknak az építkezés befejezte és a végleges felmérések után válnak esedékessé.

Egyébként tekintettel arra, hogy a vasutársulat a végleges felméréseket még m. évi november havában eszközölte és szerződésileg vállalt kötelezettségeihez képest a kártalanítási árak kifizetését a törvény értelmében bírói kézhez leendő összegek kivételével még december 6-án az egész vonalon befejezte: a vasut e részbeni eljárása ellen egyesek részéről a bizottságnál emelt panaszok, a mennyiben azok netán alaposak lettek volna is, időközben tárgytalanokká váltak.

Miről a bizottságot megfelelő eljárás végett értesítem.

Budapest, 1889. január 15-én.

A minster helyett:
Lukács Béla államtitkár.

4435/89. sz. A zempléni vármegyei kir. adófelügyelőtől
Felhívás.

Az italmérés jogosságával bíró összes érdeelt felekhez.

Ezennel köztudomásra hozom, miszerint az italmérés kártalanítása iránti bejelentésekhez szükséges bejelentési ivenk, az illetékes m. kir. adóhivataloknál, ivenkint 2 ftjával megszerezhetők.
S. a. Ujhely, 1889. év január hó 23-án.

Becske,
kir. adófelügyelő.

87/15. kb. Zempléni várm. közig. bizottságától.

Homonnai főszolgabíró jelenti, hogy az elmúlt 1888. év II. felében a m. laborci, viravai udvai és topolovkai körjegyzők ügykezelését és a körlet egyes közsegeinek pénztári kezelését megvizsgálván azokat példás rendben találta.

Örvendetes tudomásul vétetett, és a közig.

De e saját szükségleten felüli előállítással karöltve bekövetkezett a vágy is, a vadásznál a másik által szerzett termények s gyümölcsök bírására, a gyümölcsöt gyűjtőnél a vadász által elejtett vadak húsa s bőréhez juthatásra, s így midőn az egyes család vagy törzs nem volt képes ezen keletkezett vágyait kielégíteni és szükségleteit megszerezni meg magának, azt a mire neki másoktól szüksége volt, ha nem rabolt, csak akként szerezhetette meg, ha a hiányzókat saját készleteiből azokat adta cserébe, a melyek nála nélkülözhetők s neki fölöslegesek voltak.

Igy állt elő a javaknak első kicserélése, egy kölcsönös átadása a fölöslegesnek a szükségesért, vagy átadása annak, mi a cserélésre nézve kisebb értékű volt olyanért, a minek nagyobb értéket tulajdonított.

Ezen eredetiben létezett s a műveletlen törzseknek ma is fenn álló csereforgalom, a gazdasági élet magasabb fejlődésénél két nagy nehézségbe ütközött.

1-ször abba, hogy a cserélő felek egyike nem mindig azon javakat kínálta, melyeket a másik keresett és szükségelt.

2-ször abba, hogy rendkívül nehéz volt a legkülönbözőbb szükségleti tárgyak között azok értékének megítélésére a támpontokat megtalálni.

U. i. míg a vadász bőrt kért, de azokért fegyverneműt akart, addig a gyümölcsökkel bíró, állatokat óhajtott fölöslegeiért, a fegyverrel bíró pedig csak ruházati cikkért volt hajlandó fegyverét átadni s mert egyik se tudta teljesíteni a másiknak óhajtatását, mindannyi kielégítetlenül maradt.

Ezen nehézségek sok kellemtelenséget, fárad-

bizottság előismerése a hivatalos lap utján köztudomásra hozatni határozatott.

Kelt Zempléni vármegye közigazgatási bizottságának február 9-én tartott ülésében.

A főispán távollétében:

Matolai Etele, alispán,
a köz. bizottság h. elnöke.

A magyar ifjuság.*)

Gyorsan fejlődő civilizációnk bonyolulttá tette a társadalmi életet s küzdelemteljessé az életpályát. Természetes, hogy az iskola és a tantervek is ehez képest alakultak át: bonyolulttá s tantárgyak dolgában túltöltötté lettek. Súlyosbíja ezt közoktatásunk egyik nagy baja, az utilitarizmus, melynél fogva a drámairástól le a székfónásig, a csillagászatól le a diktándóig, mindent bevittünk iskoláinkba. Régóta hirdetem, hogy a sok tudós loomtól meg kell szabadítani középoktatásunkat s azt az értelmi és erkölcsi erők gimnásztikájává átalakítani. De akkor is, ha a sok lomot és gyomot belőle kidobjuk, megmarad a nehéz munka, mert a mit a tanterv esztentizásban veszít, intenzitásban kell kipótolnia. Ennélfogva nincs kilátás rá, hogy az iskola szervezetének bonyolultsága és az iskolai munka belterjességének szüksége ebben a száz esztendőben s még a jövőben is megszűnjék. Előbb be fog következni az általános lefegyverkezés, s előbb meglesz az örök béke, mint sem az iskolai komoly és nehéz munka megszűnik.

Ha az iskola a polgárosodás zászlóvivője, akkor kicsinyben az iskolai társaság mindannak az erőfeszítésnek a mintaképe, melyet nagyban a polgári társadalom küzdelmei mutatnak. Ezek a küzdelmek pedig hovatovább mindinkább fokozódnak. Mi, a jelen kor emberei, — mondják az antropológusok, hasonlítunk azokhoz az állatokhoz, melyeket hirtelen új élelmi és táplálkozási viszonyok közé helyeztek át: a megváltozott viszonyokhoz találó ösztönöknek még egyáltalán hiányával vagyunk. A központosítás, közlekedés és kultúra szükségei több agyat és elmebeli alapot kívánnak, mint a mennyivel az európai rász rendelkezik.

Minden életpályán nagy tehetségtökéért kiabálunk, mert sem az államférfiak, sem a tudósok, sem a műiparosok nem állanak egy szinten az ő bonyolult szakmáikkal. Széleskörű polgárosodásunk több érdeket

*) E nagybecsű cikk, melyet kánoni betűvel kellene lenyomatni, a „Budapesti Hl.” számára volt írva s eredetileg ott is jelent meg. Közbenjárásunkra megengedte a tudós szerző, hogy cikkét lenyomathassuk a „Zemplén” hasábjain is. Azokat az arany-igazságokat, miket e cikk tartalmaz, melegen ajánljuk a gondolkodó olvasó figyelmébe, a tanfelügyelő, lelkes s általában minden tan- és nevelésügy-barátnak pedig lelkes felkarolásába. Szerk.

ságot s időpazarlást okoztak s ezeken csak egy általános csereeszköz által lehetett segíteni, nevezetesen oly tárgy által, a melynek értékét a közület minden tagja nagyra becsülte s fölöslegeiért cserébe elfogadni mindenik kész volt.

A míg a javak kicserélése kisebb körben, egy törzs lakta területen, vagy egy ország határain belül létesült, választása s meghatározása ezen csereeszköznek, az illetők tetszésétől független s értékességének fogalma felett, a mely képzeleti volt, könnyen megegyezhettek s ahhoz arányítottan megállapíthatták a cserélendő javak értékét.

S valóban a történet tanúsága szerint a különböző népeknél s időkben sokféle tárgy képezte az ármérőt, a csereeszközt.

Amerika-Afrika őslakóinál, az Indiánoknál, a Sarkvidék lakóinál vadak, fókák bőrei — különböző legeltető népeknél élő állatok.

Már Homér a görög költő, ki K. e. mintegy 900 évvel élt, említi, hogy Dioméd páncélja 9 ökörbe került, míg a Glaukusoké 100-ba.

Latin elnevezése a pénznek Pecunia, azt látjuk tanusítani, hogy a Rómaiak első csereeszközét szarvasmarhák képezték, Pecus levén a szarvasmarhák latin neve, ebből származtathatták a Pecunia elnevezést.

Használják ugyan a moneta elnevezést is, de ez inkább emlék-ermekre vonatkozhatik, amelyeket annak idején Juno Monita templomában ajánlottak föl egyes dicsőítettek emlékére.

Hogy elődeinknél s a régi Germánoknál is szarvasmarhák képezték a csereeszközt, igazolják azon régi törvények, a melyek büntetéseket, s kártérítéseket tulkokban, marhákban szabták ki.

őlel fel, mint a mennyivel jelenkori államférfiaink és gondolkodóink többsége megbirkózhatik.

Ezeket a teljesen aláírható tételeket angol tudósok hirdetik, tehát annak a nemzetnek a fiai, a mely Európa összes nemzetei között a legtöbbet tesz ifjusága testi és lelki erőinek kifejtéséért és az élet küzdelmeire való előkészítéséért. Sehol sem fordít az iskola az egyéniség kifejtésére akkora gondot, mint Albion földjén s egy társadalomban sem veti oly nagyon latba az egyén a maga szellemi és erkölcsi erőt, mint az angol társadalomban és az egyének erőinek összemérkőzéséből sehol sem kerül ki oly egészséges közvélemény, mint éppen John Bull hazájában.

Ennek a küzdelemre való alkalmasságnak gyökere az iskola, mely a legnagyobb gondal igyekszik az ifjuság testi és lelki erőt egyformán gyakorolni s egymással egyensúlyban tartani.

Minő gondos előkészületben részesül az angol ifju az élet küzdelmeire! Mint tanuló kétféle levegőt szív: a földön és födellen iskola levegőjét. A földön iskola: a játéktér, melyen a széles váll és a fejlett izomrendszer mellett önuralomra, lélekjelenlétre, kitarásra, bátorságra, rugalmasságra, könnyedségre és munkakedvre tesz szert. Az angol jogászok és képviselők a test erejét s a gondolkodás tisztaságát úgy szerzik meg, hogy vadásznak, agarásznak. Norvégiába mennek halászni, vagy az Alpeseket mászszák meg, vagy pedig több mérföldre menő gyaloglásokat végeznek naponként. Így tettek Peer, Brougham, Campbell, Bright, s így tesz Gladstone és a nagy pártvezérek majd mindenike; s a tanácssterem kiváló munkásai szint oly kitartó munkával idomítják testüket, mint szellemüket.

Az angoloknál az életben és az iskolában a siker első feltétele, hogy az ember erős állat legyen. Ellenben nálunk iskoláinkban az ifju lélek tulságos bő szellemi táplálékot kap, de ugyanakkor testi erőt örökös éhségre vannak kárthatva. Nálunk az államférfi és a tudós szabad idejét rendszeren szobájában, az iparos és a kereskedő pedig a kávéházban tölti s szelleme rugalmasságát egyáltalán nem kiméli. Természetesnek találom, ha az iskolák és egyetemek ifjusága a felnőtté válás utáni életmódhoz ezt a ragaszkodást eltanulja és hiven másolja.

Ez az oka, hogy katonaköteles ifjaink közül csak mintegy 20 százalék alkalmas a katonáskodásra, holott más nemzeteknél 50—60 százalék; s hogy hazánkban a tanult

A sőt mint mondják Abyssiniában ma is használgatják csereeszközként, Afrika belsejében s egyes szigeteken kagylók, elefántcsont; Izlandban, Newfoundlandban szárított halak képezték a csereeszközt.

Kiválóan mezőgazdasággal foglalkozó országokban szemes életneműekkel létesítették a csereket, s még újabb időkben is találunk sok esetet a midőn a bérek, járadékok ilyenekben köttetnek ki, sőt falvainkon ma is dívik a csereforgalom, midőn a házalóktól pórnépünk pipát, szalagot, czérnát, tüt, tojásért, csirke s tolluért; edény-féléket, gyümölcsöt, szemes életneműért cserél be.

Ezek a különböző népeknél használatban volt csereeszközök azonban nem feleltek meg azon követelményeknek, melyekkel egy általános csereeszköznek birnia kellett; ugyanis míg annak általánosan magas, különböző időkben s helyeken lehetőleg egyenlő értékűnek, romlástól tartósan mentnek, kis helyet igénylőnek, apró részre oszthatónak, s ismét összesíthetőnek kellett lennie, addig az említettek értéke nem volt eléggé változatlan, nem voltak könnyen eltehetőek, romlástól mentek, s mindenütt egyaránt kedveltek.

A legelők szűk, vagy gazdagabb volta, különböző betegségek, az állatok számát majd megszorította, majd igen leaszott, s értéküket ingadozóvá tette.

Vadászat, halászat, kagylószedés igen változó eredményű lévén, a nyert vadbőrök, kagylók, halak értéke majd tetemes emelkedést, majd nagy súlyvesztést mutatott.

A szemes életneműek mennyisége, mint az időjárás viszonyoktól függő nagy érték ingadozást mutatott, s bár mindannyi között a legoszthatóbb,

Folytatás a mellőlapon.

ember középkorára 59,3, Ausztriában 65,1, Angliában 70,6 esztendő.

Mintha csak abból az elvből indulna ki iskolázásunk, hogy a testi erő olcsó, mint az áfonya: az értelmet tuitömik, a testet pedig örökös bójtra, vagy nagypénteki kosztra fogják.

Hány oly iskolánk van, mely az ifjuság játéktérére komolyan gondol s a tanulók játékeit szervezi? Ugy tetszik, hogy nálunk végkép feledésbe ment az az elv, hogy egy egészséges játék a legigazibb előkészület az örökös tartó tanulásra. A test és a lélek rugalmassága együtt áll és együtt esik. Míg a lelket örökös zabálásra fogjuk, a testet rendszeresen éhezettjük és mi mégis panaszkodunk, hogy ifjuságunk testileg satnya, erkölcsileg vérszegény, értelmileg munkától irítózó. Sopánkodunk, hogy ki-kitör belőle a vadállat, melyet soha meg nem szelidítettünk. Mindent a mérleg egyik serpenyőjébe teszünk s e miatt okvetetlenül meg kell bilenni a két fél közt az egyensulynak. A test petyhüdségét az erkölcsi érzet petyhüdsége követi, az értelem örökös tömése és munkára fogása miatt pedig beáll az a testi és lelki izgatottság, mely minden erőfeszítéstől visszariad.

Egy szóval ifjainknak lelkét iskoláink falánkká, testüket pedig petyhüdekké és rozsz gyomruakká teszük. Az angol ifjak jó emésztés mellett jó agygyal dicsekszenek, a magyar ifjunál ingerlékeny agygyal rokkant vagy diszpepsziában szenvedő test párosul. Nem képzelek orvost, ki ifjainknak ezt az ingerlékenységét patikai szerrel meggyógyítsa, sem oly pedagógust vagy minisztert, a ki egy vagy más tantárgy elhagyásával ifjuságunkban a test és lélek megzavart egyensulját helyreállítsa. Csak egy természetes és biztos szer győzheti le ezt az idült bajt, t. i. az ifjuság testi erőinek játékokkal és atletikai gyakorlatokkal való edzése. Cicero-ról mondják, hogy midőn diszpepsziában kezdett szenvedni, nem az orvoshoz sietett, hanem Görögországba ment; felvétette magát a gimnáziumba, szorgalmasan részt vett az atletikai gyakorlatokban s kétévi kemény munka után visszatért a fórumra küzdeni, oly egészségesen, mint a parasztok, kik földjét művelték.

Jól megértjük a dolgot. Nem pedáns tornázást akarok, mely csak egy másik fajta leckének. A szobában végzett torna csak amolyan platói atletika, melynek sem husa, sem vére, melyben az ifju lélek sem szórakozást, sem üdülést nem nyer. Hanem igenis értem a labdázás, vivás, gyaloglás, futás, öklözés, birkózás, evezés különböző fajait, egy szóval azt az erőteljes szórakozást, melynek az ifju egész lélekkel átengedi magát, mert lelkét kedvérzettel s testét friss vérrel és új erőrezekkel tölti el. A szabadban folytatott játékok az idegrendszeret erőssé és egészségessé; az emésztést pedig gyorsá és tökéletessé s az egész testet edzetté teszük. Vanak életpályák (katonai, orvosi, mérnöki, távirói, rendőrtisztviselői pálya,) melyeknél főbenjáró dolog az edzett test, mely megbirja az égalj egészségtelen voltát, a temperatura változásait, a hiányos táplálkozást és megküzd a betegségekkel s szervezetünk ezernyi ellenségével. Már ebből a szempontból is iskoláinknak és társadalmunknak ápolni kellene ifjuságunk testi nevelését, mert az életpályák bármelyikén is az erőteljes testalkat felér 50 százalék több észszel. Az angol nép sikeres hódításai az idegen földrészekben, győzelmei a csatákban, dicsősége a munkapiacokon és a tudomány mezején, nagy mértékben edzett testi erőnek tulajdoníthatók. Midőn Wellington herceg az etoni iskola játszótérein járkált, azt a megjegyzés tette: „Itt nyertük meg Waterloo!”

A nagy példa hatott. Franciaországban éppen most alakult egy nemzeti liga az atletikai játékok ápolására. A szervező bizottság (élén Berthelot volt közoktatásügyi miniszterrel) felhívást bocsátott ki csatlakozásra, s az ország minden részéből tanárok, nevelők politikai kitűnőségek, (köztük a köztársaság elnökének veje: Cunnisset-Carnot), kiváló írók (Dumas, Sarcey), bírák, közigazgatási hivatalnokok, lövész- és tornaegyesületek tagjai, papok, stb. nagy számmal iratkoztak be a szövetség tagjai közé. A szövetség célja Dumas szerint: „vallat és labirkat teremteni az ifjuságnak! más szóval: minden rangu iskolában a szabadban való játékokkal mivelni azoknak az erejét és ügyességét, kik majd katonákká lesznek, s mivelni azt az erőteljes épiséget, melytől az értelem és erkölcs egyensulya függ. Továbbá közbejár a polgári hatóságoknál, hogy a játékokra alkalmas helyeket engedjenek át. Tehát a francia nemzet megtanulta az angoltól, hogy az ifjuság testi ereje oly nemzeti tőke, melyet nem az iskolai padokban kell hevertetni és elsatnyolni hagyni, hanem a játéktéren edzeni és megsokszorozni.

Nagy igazsága van a szövetségnek. Minden játszótér a küzdő erőnek egy-egy csatateré. Egyedül Londonnak 28 nyilvános játéktér van; Bedfordnak 7 nagy játszó- és pihenőtere, melyeket közel 2 millió forint költséggel készítettek; Manchesternek 11, Birminghamnak 9, Leedsnek 5 nyilvános játéktér van. És Budapestnek? Ki gondolna itt nálunk játéktérre? Londonban a Regens-Park gyönyörű gyepét hetenkint több délutánon át a játszó ifjak ezrei lepik el: de ugyan ki merné Budapesten a Muzeumkert vagy a Városliget gyepét bántani? Nálunk a fü élete becsesebb, mint a tanuló ifjuság szellemi épisége... Födolog a gyep a kertben... a fejben és a szivben.

Sokszor dicsekszünk vele, hogy utóértük a nyugoti nagy nemzeteket. Ime, egy kitünő példa, melynek átültetésével legfeljettebb nemzeti tőkénket nemcsak a pusztulástól és erkölcsi penésztől menthetjük meg, hanem értékét is megsokszorozhatjuk.

Felméri Lajos.

Levelezés.

Gálszécs, 1889. február hó 20-án.

Tisztelt Barátom!

A „Zemplén“ f. hó 18-iki számában egy, a Gálszécsen f. hó 11-én, az ország tekintélyes részében mozgalmat előidézett véderő-törvényjavaslat tárgyában megtartott értekezletről szóló közlemény jelent meg, melynek néhány pontja nem felel meg a tényálladéknak, engedj meg, hogy az igazság érdekében, e néhány helyreigazító sornak b. lapodban közlésére tisztelettel fölkérjelek.

Mi néhányan kormánypárti választók, bár az értekezlet összehívásában részt vettünk, s egy a kerület képviselőjéhez intézendő, s esetleges aggályainkat általánosságban kifejező levelet vagy megkeresést, érdemleges oldalát tekintve nem elneztünk, mégis azon elvből indulva ki, hogy az országgyűlési képviselők valamely kérdéssel szemben követendő maguktartására vonatkozólag semmiféle utasítást sem kötelesek figyelembe venni, s ösmerve továbbá kerületünk képviselőjét, kit hazafiság kérdésében nem szükséges, de kit meggyőződéssel meg nem egyező irányban teljesen fölösleges is utasítani. a kérdéses fogalmazványt teljeséggel nem pozitív fölhívás alakjában kívántuk megszerkeszteni. Megvoltunk azonban győződve, mily nehezen fog menni egy pártszínezett nélküli értekezlet minden tagjának tetsző valamit megfogalmazni. Ez nem is sikerült. Midőn láttuk, hogy nagyrészt ellenzéki pártokhoz tartozó urak által helyesnek ítélt irat, bár sima tartalma, de mégis kérés alakjában határozott követelést tartalmazván, nem felel meg azon szerkezetnek, melyet mi egyedül elfogadhatónak véltünk, elvtársaim nevében tiltakoztam az ellen, hogy e fogalmazvány, mint a gyűlés egyhangú határozata küldessék el a kerület képviselőjének, mire aztan néhányan kormánypártiak az értekezletből eltávoztunk.

Amennyiben pedig b. lapod közleményében az áll, hogy: „az egybegyűlt választók több rendbeli hazafias emelkedett hangú szónoklatok után elhatározták, stb. stb.“ az igazság érdekében kötelességemnek tartottam b. lapod olvasóinak tájékoztatás céljából a valót köztudomásra hozni, s midőn még egyszer is tisztelettel kérlek arra, hogy jelen soraimnak b. lapod hasábjain helyt adni

de sem könnyen szállítható, sem hosszú időre eltehető nem volt.

A művelődés előhaladtával. s a javak kicserélésének mindig nagyobb körökben történtével, nem lehetett tehát várni azt, hogy oly tárgyak általános ármérő s csereeszközként maradhassanak használatban, melyeknek értéke néha igen rövid időköz alatt, előbbi értékük negyedére, ötödére süllyedt le, s ez által nagymérvű romlását idézte elő az eladók vagyoni helyzetének.

Ehhez járult még az, hogy oly javakat is kellett cserélni tárgyává tenni, a melyek egy állatnak, bórnek vagy kagylónak csak egy részét érték, de sem az állat, sem a bór vagy kagyló értékük csökkentése nélkül részekre nem voltak oszthatók, s így a csere nem létesülhetett, s az érdekében tett fáradozás eredménytelen maradt.

Azon célnak, hogy általános csereeszközzé, a javak ármérőivé váljanak, azon tulajdonaiknál fogva, hogy tetszés szerint nem termelhetők, túl nagy mennyiségben nem találhatók, tűz, lég, víz behatása által vagy földben nem romlanak kis helyen eltehetőek, részekre könnyen oszthatók, ismét összesíthetők, s mindenütt kedveltek voltak, legjobban megfeleltek az ércek, s ezek közül különösen a nemes fémek az arany és ezüst, s így csereeszközü! már a régi korban elfogadtattak, s az emberiség zöme által ilyenül ma is használatnak.

III.

A fémeknek csere eszközül, pénzkénti használata, sem a véletlennek, sem egyes lángész találmányának, vagy valamely különösen ismert történeti ténynek nem tulajdonítható.

Származott az egyrésztől a társadalomnak

ily eszköz iránti szükségességi érzetéből, másrésztől abból, hogy e célnak megfelelően különösen a nemes fémek teljesen képesítették.

Hozzá járulhatott választásukhoz, az ember azon őseredetű természete, hogy a fénylő a csillogó iránt vonzódott, a mely vonzódást már az őskorban észlelni lehetett azon eleinte tán védelmi szempontból, de későbbben bizonyára mások feletti elsőbbséget s feltűnést célzólag keletkezett szokásból, hogy úgy mondjam az első luxusból, a melylyel karjaikat, a nyakat s fejüket ékítették előbb vas, később réz, bronz s a nemes fémek használatba vétele után ezüst, arany karikákkal, s különböző diszítésekkel.

Némileg igazolni látszik ezen az arany s ezüst színe iránti ősvonzalmat, utazók azon állítása is, hogyha majmoknak, a melyek fogalmával sem bírnak a különböző fémek értékének, egyenlő nagysága, fényesre csiszolt vas, réz, ón, ezüst s arany darabokat tettek le, a legtöbb esetben legelőbb az arany és ezüst darabokat kapkodták el.

Hogy az ókor mely népe vette legelőbb használatba a nemes fémeket, mint fizetési s csere eszköz teljes biztossággal nincs megállapítva, de a legtöbb valószínűség amellet szól, hogy ez érdem a foníciaiakat illeti meg, kikről feljegyezte a történelem, hogy az ó-kor ipart s kereskedelmet üző népei voltak, hogy hajóik menetét oly helyekre irányították, hol fémeket aknázhattak s így közel áll a valóhoz a feltevés, hogy ők kezdték meg a fémekkel cserélést, azok részekre osztását s jelzését is.

A későbbi korban ugyan a görögök és egy ideig a rómaiak használtak még vas- és rézpén-

zetek, a mely utóbbiak ércből készültek, mint a helyi áruforgalom közvetítői, mint váltó-pénzek ma is forgalomban vannak, de súlyokhoz mért csekély ingadozó értékűknél fogva, nagyobb jelentőségre, mint forgalmi-pénz szert soha sem tehettek s pénzzé veretésük költségei majdnem értéküket emésztik, míg az ezüstnek pénzzé alakítása értékének mintegy egy százalékába, az arany egy tized százalékába kerül csak.

Használatba vételük kezdetén a fémek csak tömbökben s darabokban képeztek a csere egyik tárgyát s jóformán nagyságuk szerint mérlegelve fogadtattak el.

Midőn általánosabbá vált használatuk, tapasztalni kellett az embereknek nehézségeit s alkalmatlanságát, az ez irányban folytonos kutatásnak, hogy valóban nemes ércek-e a kinaltak vagy sem s így az azt termelők s forgalomba hozók elkeddték azokat minőségük feltüntetéséül jelezni különböző leginkább állati ábrákkal, mint az az előtti csere eszközt jelképezőkkel s ezzel fejezték ki némileg az egyes darabok értékét.

S csak későbbben, midőn egyes felvilágosodottabb uralkodók s tanácsadók, felismerték a csere eszköz igen fontos voltát, mikénti használata szabályozásának szükségességét s azt, mint a javak érték mérőjét, s a javak kötelezhető átruházóját törvényesítették, következett be mindinkább azon szokás, hogy az országok szerint különböző súly egységekből előbb kúp alakú négyszögletes, később kör-alakú határozott számú darabokat készítettek s azokat súlyok s minőségük közhitelűbb voltául leginkább az illető uralkodó kép nyomatával látták el, kinek uralma alatt készültek.

(Vége köv.)

sziveskedjél, maradok kiváló tisztelem nyivánítása mellett
hived:

Molnár Béla,

Jelen értesítés, úgy látszik, nem annyira az értekezlet lényegére vonatkozik, mint inkább a határozatból kifolyó memorandum külföldi tekintetében felmerült aggályok, vagy nézeteltéréseket kontemplálja, félreértések kikerülése céljából azonban célszerűnek tartottuk szövegét közölni.

Szerk.

Tekintetes szerkesztő ur!

Haraszthy István topolovkai körjegyző kartársunk, f. hó 12-én délután 4 órakor tartotta esküvőjét Porubkán Zári Emma kisasszonnyal. Azon alkalommal Soták István butkai körjegyző kartársunk hegédút vevén kezébe, negyedmagával egy pár jó magyar nótával igyekezett a jelen volt szép számú ünnepi közönséget felvillanyozni. Hogy ezen igyekezett fizetetlenül ne maradjon, egyik kartársunk neje a hallgató és táncoló közönségtől 13 ft 41 krt gyűjtött össze az országos jegyzői árvaház alapja javára, mely összeg nekem adatván át, én azt az udvai kir. póstatakarékpenztárnak a nálam lévő 225840. számú betéti könyvecskéjére gyűmölcsözés végett elhelyeztem.

Fogadják úgy a közreműködők, mint adomá nyozók forró köszönetemet, valamint az új házaspár a jótékonyág eme gyakorlásához nyújtott alkalomért is szerencse kívánataimat.

Megjegyzem, hogy e célra nálam a jelzett betéti könyvben apróbb adakozásokból a fenti összeggel együtt már 25 ft 20 kr. van elhelyezve, s reményem, hogy ez összeget folyó év végeig legalább 50 ftra növelem; de kérem ismételtlen is kartársaimat, ne mulasszák el a kedvező alkalmakat ez alap gyarapítására, hisz száz- és százféle mód van az adomány gyűjtésére, csak egy kis jóakarát és szándék kell hozzá, mert az alkalom mindig meg van, és ha minden jegyző évenként csak 10 ftot gyűjt, az évenként 4000 jegyzőtől 40000 ftot tesz ki, s ily módon az ige mihamar testté válnék, mert hiszen cseppekből lesz a folyó, folyóból a tenger; példa erre a sokkal szegényebb és talán rosszabb anyagi helyzetben lévő tanítókkara. kik hasonló célra már nagy tökézt gyűjtöttek össze.

Egyszersmind kérem zemplérvármegyei kartársaimat, hogyha esetleg alkalomadtán e célra gyűjtöttek volna, vagy gyűjtenének bármily csekély összeget, legyenek kegyesek azt hozzám juttatni, vagy annak elhelyezéséről értesíteni, hogy mi azt, mint más vármegyékben is teszik, nagyobb összeggé növelvén, úgy szolgáltatassuk át majdan az alapnak.

Fogadja t. szerkesztő ur e sorok közléseért hálás köszönetemet.

Udva, 1889. febr. 15.

Kula István,

egyleti fő- s udvai körjegyző.

Vármegyei ügyek.

A főszorosás elhalasztása. A honvédelmi minis- ter tekintettel az ujoncozás tárgyában benyújtott törvényjavaslatra, a törvényhatóság által a katonai parancsnokságokkal egyetértőleg szerkesztett ujonco- zási, utazási és működési tervezet nem hagyta jóvá, s a főszorosás foganatosítását, melynek későbbi határidejét tudatni fogjuk, elhalasztotta,

Halászat A földmívelési miniszter a halás- zatról szóló 1888. évi XIX. t. c. végrehajtása tárgyában kiadott rendeletét, kellő utasítással a vm. törvényhatóságának megküldötte. A törvény f. é. május elsejével lép életbe. (A halászat és rá- kászattal foglalkozóknak véltünk szíveséget tenni, midőn erre figyelmüket felhívjuk. Szerk.)

Kesztenbaum ügyek. E hét folyamán tartotta meg a Kesztenbaum Márton-féle hagyatékot kezelő számvéviszék rendes évi üléseit. A tömeggondnoki számadásokban bemutatott vagyon-mérleg a leg utóbbi 10 év óta, Kun Frigyes t. gondnok keze- lése alatt mintegy 20000 ft növekedésről tanuskod- dik, és kilitásba helyezhető, úgy a mult időkbek felmerült veszteségek folytán mérsékelt kegyes alapítványok rövid idő múlva a végrendeletnek megfelelő arányokban lesznek folyósíthatók. A tömeg jelenlegi mérlege 137542 ft 90²/₃ kr. fő- összeget tüntet fel.

Hirek az országból.

Budapest főváros hazafias polgársága a kato- nai törvényjavaslatnak hirhedt 14. és 25. §§-ai ellen ma egy hete nagyszabású és méltóságteljes tüntetést rendezett. A politikai lapok mind meg- egyeznek abban, hogy ez a tüntetés, melyen az országgyűlés ellenzéki pártjainak rendezése és vezetése mellett több mint 100,000 főnyi közönség vett részt, az alkotmányos közéletnek egy ritka szép, ünnepies nyilvánulása volt. Tanubizonyosságát adta a főváros lelkes közönsége, hogy ő is félté- kenyen őrzi a nemzeti sarkalatos jogokat és nép-

szabadságot, bármely helyről jövő megtámadtá- sok ellenében is. A rendezők nemzeti színű zás- lókat vittek, melyeken ilyen hangulatos feliratok voltak olvashatók: »Nem kell Tisza Kálmán!« — »Le a 14. és 25. §§-kal!« — »Éljen a haza!« — »Éljen a király!« — »A magyar nyelvért!« Mikor a hazafias körmenet, aminőt az ország fővárosa még nem látott, a Dunaparra ért s a királyi palo- tát megpillantotta, gyűjtő lelkesedés futott át a tömegben s 100,000 torok kiáltotta: »Éljen a király!« Mióta Szilágyi Mihály csapatai, írja a »Budap. Hl.« a Duna jegén Mátyást, az igazságot, királyltyá kiáltották ki: az öreg királyi folyam ily ember- riadalmat még nem látott, nem hallott partjain. A főváros a tüntetés után egy órával visszanyerte szokott vasárnapi képét. Budapest főváros példá- ját száz és száz helyütt követték az országhon. Most már tisztán áll a kormányról a nemzeti közakarát nyilvánulása: a katonai törvényjavaslatnak 14. és 25. §§-ai elvetendők s a közóhajnak megfelelő új §§-kal pótlandók. Ha a kormány makacsul ragaszkodnék álláspontjához, oly zavarok támad- hatnának, melyek az országgyűlés feloszlását tennek szükségessé. Ehhez a tüntetéshez mérten semmi volt az 1848 iki, mikor a tüntető ifjuság az ismeretes 12 pontot kikialtotta. E mostani tüntetésnek távolabbi célja az, hogy vagy lemondásra kény zeritse a kormányt, vagy az országgyűlést feloszlassa, hogy azután új választás legyen. A fővárosnak nagyjelentőségű példaadását számos helyütt követték már az országban Mi lesz min- dennek a vége? Isten tudja!

Valéria királykisasszony völegénye, Ferenc- Szalvator főherceg két napi Budapestben való idő- zés után mult hétfőn visszautazott Bécsbe.

Az uralkodóház tagjai elhatározták egy ala- pitvány létesítését, oly végből, hogy **Rudolf** lelki üdvéért örök időnkig minden nap gyászsteni tisz- telet tartassék.

Katonai tanácskozások voltak Budavárban a király elnöklete mellett s az új szolgalmi sza- bályzat végleges megállapítása ügyében, melyet a gyalogsapatoknál az ismétlő puska és az új fel- szerelés tett szükségessé.

Fejérváry Géza br. honv. minis- ter törvény- javaslatot terjesztett elő az idej ujoncozásnak márc. 1-ről bizonytalan időre való elhalasztása iránt.

A császár kegyelme. Ófelsége a király, mint osztrák császár, a trónörökös elhunytá alkalmá- ból 115 fegyencnek elengedte még hátralévő fog- ságbüntetését; 101-nek pedig leszállította fogság- büntetés mértékét.

112 éves ember halt meg mostanában Borsod- Csabán. Az ujkori Matuzsálemet **Rothmann** Sándor- nak hitták. Ifjú korában részt vett Napoleon orosz- országi hadjárataiban. Az 18⁴⁸/₄₉-ik évi magyar függetlenségi harcot mint 71 éves ember küzdötte végig. Betegség nem gyötörte soha. Egy ebédre 7-10 font halat volt képes elfogyasztani. Mint fuvaros télen-nyáron a szabadban halt.

Hirek a nagyvilágból.

Az orosz trónörökös **Aliz** hesszeni herceg- nőt veszi nőül, aki attér az ortodox hitre és az **Alexandra** nevet fogja fölvenni. A »**Kreuz. Zeitung**« e hirre vonatkozólag kijelenti, hogy az merénylet a német becsület és az evangélikus egyház ellen mert német hercegnő a korona miatt még soha sem tért át más vallásra.

Királynők találkozásá. **Viktória** angol királynő és a spanyol kormányzó királyné San-Sebastian- ban találkozni fognak.

A szerb válság, hir szerint, véget ért. **Milán** király szakítva a hűtelen és megbízhatatlan radiká- lis párttal, ismét **Krisztoset** bizta meg a kormány- alakításával.

Olaszországban a munkás zavargások egyre tartanak s erősbödnök. Munkás csapatok és a kirendelt katonaság között már véres összetűzé- sek is voltak s a katoná-erő csak emberáldozat árán tudta kieroszakolni a győzelmet. A felbujt- gatott munkások már Olaszország déli vidékein is feltűnedeznek s ottan a vagyon- és személybiztos- ságot komolyan fenyegetik.

Különtélek.

(A mult vasárnapi felolvasás) dacára annak, hogy a kezdetén, öt órakor már tavaszi világosság van, mely a szabadba csalja az embereket, csak oly telt terem előtt folyt le mint az előbbieik s mindvégig élénk figyelem tárgya volt. Elsőnek dr. **Marikovszky Pál** terebesi orvos olvasott a test- mozgásról. Előadásában, miután igen érthetően magyarázta a mozgás tényezőinek, az izmoknak és csontoknak egymáshoz való viszonyát s a csuk- lók szerepét, kifejtette a mozgás fontosságát az egészségre s anyagcserére s az ó-kori történelem- ből vett példákkal megvilágította azt, hogy mily fontosságot tulajdonítottak a görögök, a rómaiak a gimnasztikának s mennyire elhanyagolja azt a mai Magyarországon. A táncolni, uszni, korcsolyázni és vivni szeretők dicséneket hallottak érdekes elő- adásában saját szenvedélyekre. Előadását lapunk

egész terjedelmében fogja hozni, valamint ugyan- azon est második előadását dr. **Duka Tivadart**: európai háztartás Keletindában, melyben távollevő szerzője, ki ezzel is bebizonyította, hogy sem a troopus forrósága, sem Anglia köde nem ölte ki belőle a hazaszeretetet, vonzó modorában ismerte- tett meg bennünket azzal, hogy miképen él az ugynevezett európai »száműzött« az angolokra nézve eme új hazában. Előadásából, melyet külö- nösen a szép nem borzadálylyal hallgatott végig, rá gondolván a 10, 15 sőt 20 cseléd szükségessé- gére, megtanultuk, hogy ama tündérország bizony csak annak való, ki sok pénzzel rendelkezik, hogy csak némi kényelmet is biztosítson magának s családjának. S ha még hozzá vesszük, hogy az apa néha számos éveken keresztül kénytelen lenni Európában, nevelésben levő gyermekei érdekéből, akkor eszünkbe jut ama kedves nótá vége, hogy bizony csak jobb itthon.

(Az ismeretterjesztő előadásokból) e soro- zatban tekintettel az évszak előhaladott voltára már csak kettő fog megtartatni. Az egyik ma délután ötökör, a melyen felolvasnak: **Zombory Gedő**: A csillaglakókról és **Veress Ferenc**: Neve- lésünkről. Az utolsó felolvasás március 10-ikén lesz megtartva.

(**Kinevezések.**) Ófelsége, Román János nyu- galmaztatása következtén, tokaji kir. járásbíróvá **Roskovics János** gálszécsi aljárásbíróvá nevezte ki. — **Kiss Kálmán** ujhelyi törvényszéki joggyakorlót a közlekedési minis- ter Budapestre pósta és távíró igazgatósági fogalmazó gyakornokká nevezte ki. (**Esküvő**) **Sztankovszky Sándor** e hó 21-én esküdött az ujhelyi ev. ref. templomban örök hűséget özv. **Szabó Györgyné** kedves leányának — **Annának.**

(**Hímen hir.**) Lovag **Ahsbahs Leó**, **And- rássy Aladár** gf. javai igazgatója kedves leányának **Giogának**, bessenyői és Winkelsteini **Winkler István** dr.-ral való egybekelése f. é. márc. 4-én fog végbemenni Budapestben, az egyetemi templomban.

(**Az országos vörös-kereszt egyesület**) s. a. ujhelyi fiokjának évi jelentését térszuke miatt a kö vetkező számban hozzuk.

(**Ref. egyházmegyei gyűlés**) A felső-zem- pléni ev. ref. egyházmegye téli közgyűlését folyó év február 19-én tartotta meg S.-a.-Ujhelyben, **Kálniczky János** esperes és **Bernáth Elemér** egy- házmegyei gondnok akadályoztatása miatt **Boron- kay Károly**, legidősebb világi tanácsbíró elnöklete a'att. Elnöklő esperes a gyűlés megnyitása előtt megható szavakban adott kifejezést a nagy nem- zeti gyászunk, mely édes hazánkat **Rudolf** trón- örökös elvesztése által érte áldást kért a foly- tatandó tanácskozásokra, a gyűlést megnyitotta. A gyűlés folyama alatt, mint máskor, úgy most is, az egyházmegye kebelében levő egyes egyhá- zak ügyes-bajos dolgai, az iskolák állapota, azok- ban a tanítás menete s általában az egyház bel- életéhez tartozó s az egyházmegyei közgyűlés, mint illetékes hatóság jogkörébe eső dolgok ke- rültek szőnyegre s nyertek elintézését. Egy dolog intézettett azonban el olyan is, melyet nem csak egyházi, de magyar nemzetiségi szempontból is e lap utján örvendetesen kell tudomásul vennünk s ez: a tiszáninnen ev. ref. egyházkerület azon uta- sításának a végrehajtása, melyben Homonna mis- siói-lelkészi állomás szervezését s ez állomásnak m'előbbi betöltését rendeli el. Homonna környé- kény alig hangzik magyar nyelven az isten igéje. Ennek lehetőleg az elősegítése, a magyar nemzeti nyelv- és szellem ápolása, a felvidéken elszórva levő reformátusoknak, illetve protestánsoknak a lelki gondozása: ezek lesznek a homonnai kor- lelkésznek a teendői. Évek óta hangzik már ez állomás létesítésének szüksége; most végre az ige testté lett. **Dercsényi Kálmán** és **Mándy István** képviselték a gyűlésen a homonnai ev. ref. egyházat. Midőn a nevezett küldött urakhoz kér- dés intéztettett, arra nézve, hogy kit ohajtanának e fontos állomásra meghívni s ők bizalmukkal **Szöllősy József**, s.-a.-ujhelyi jeles képzettségű s. lelkészt ajánlékoztak meg: az egyházmegye örö- mel teljesítette a homonnai ev. ref. egyház kéré- sét, s **Szöllősy József** s.-a.-ujhelyi s. lelkészt ho- monnai missiói-lelkésznek egyhangulag kinevezte. Az állomás április első napjaiban foglalandó el; amikor a beigtatás alkalmával **Böszörményi Ká- roly** egyházi s **Dokus Gyula** világ tanácsbírók fogják a kinevezett missiónáriust a homonnai gyű- lekezettnek bemutatni. t.

(**Meghívó.**) A s.-a.-ujhelyi önk. tüzőltó egye- sület hagyományos »**bátyu bálját**« f. évi márc. hó 2-án, a városi színházban tartja meg, melynek tiszta jövedelme a felépített örutorony berendezési költségeire fog fordítatni. A jótékony cél érde- kében adandó étel- és ital-neműek a mulatság napján délután 2-6 óráig fognak a színházi helyi- ségben a rendezőség által átvétetni. Belépő-díj: Személy jegy 2 ft. Csád-jegy 1 ft. Páholy-jegy 3 ft. Felülízetések és egyéb pénzbeli adományok köszönettel fogadtatnak s hirlapilag nyugtáztatnak. A parancsnokság.

(**Vesztettség.**) **Materni József** ujhelyi polgár kutyáján már napok óta mutatkoztak a vesztettség előjelei, s ezt gazdája a hatóságknak be is jelen- tette. A városi állatorvos által az e hó 17-én megtartott szemlén észlelt gyanuokok következtén

a kutya kiirtatott. Felboncolása után az állatorvosi kórisme a veszettséget megállapította. Elővigyázatból, bár a kutya szerencsére társait, vagy embert meg nem harapott: Ujhely összes kutyáinak negyven napi kötvartását, esetleg szájkosár alkalmazását és a szabadon kóborló ebek összefogdosását és kiirtását a hatóság elrendelte.

(Róth Simon), helybeli halárus 16 éves Betti nevű hajadon leánya f. hó 16-án szombaton, a midőn oszonnáját elköltendő évéshez ült — egyet tüszentett. Erre kedves olvasóm ha itt megállapodnál, nyilván azt mondanád: „kedves egészségére!” De a szerencsétlen leányzónak e tüszentése végzetes vala, amennyiben ezen tüszentését majdnem minden másodpercben sűrű egymásutáni tüszentések követték, ugyannyira, hogy másnap a leány már teljesen kimerült és a tüszentések helyett már csak tüszentésszerű hörgést hallatott. Ezen példátlan állapot 4 nap és 4 éjjelen át folyton tartott és az orvosok nem segíthettek rajta. Míg nem a szerencsétlen szülő leányukat csütörtökön Budapestre a klinikába szállították.

(Időjárásunk) ide s tova két hete változó. Hó, fagy, szánut, majd olvadás, locs-pocs; enyhe déli és metsző éjszakai szél, folváltva szeszélyeskednek velünk, akár csak a házsártos feleség férjével, vejevel az anyós. A hőmérő higánya is, szűk bőrtőnében ugyancsak farsangol; hol az első lépcsőfoktól a tizedikig ugrik széles jó kedvében, hol pedig a 0-on alól a jégverem 10-ik garádicsán hűti le jó kedvét. Ez a helyzet szignaturája. A tavasz közeledését csak imitt-amott az ablakban viritó nárcis jelzi.

(A törvényszékről.) Dobránszky Jánosné mádi lakos a mult 1886 évi szeptember hó 4-én férje durva bánásmódja miatt kis fiával együtt a háztól megszökött s az u. n. Diós erdőben lakó rokona, Vaszily Imréhez gf. Szirmay György uradalmi erdőkerülőjéhez menekült; innen másnap reggel, fiát a kerülő házában hagyva, a közeli erdőbe ment gubicsot szedni. Délután Vaszily Imre is az erdőre ment vadászni s miután tudta, hogy a vaddisznók ilyentéjben egy forrásnál szoktak tartózkodni, arra vette útját. Midőn oda közel ért, a sűrűben zörgést hallott s minthogy egy ideig hallgatózva, emberi hangot nem hallott, azon hiszemben, hogy a sűrűben csakugyan vaddisznó van, oda lőtt. A golyó a vélt vad helyett a sűrűben gubicsot szedegető Dobránszkyt találta, oly szerencsétlenül, hogy a lövés által okozott seb következtében másnap éjjel meghalt. A kir. törvényszék f. hó 18-án Vaszily Pétert gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt, azon tetemes enyhítő körülmény figyelembe vételével, hogy az általa megölt Dobránszky kis fiát magához vette s annak felnevelésére magát kötelezte, hat havi fogházra ítélte. — Ugyanezen napon lopás büntetése miatt Stipula József és Kiss István egy-egy évi, Kasnyir András pedig nyolc havi börtönrre ítéltettek.

(Statisztika.) A szinnai járás területén az 1888. évben meglőtt vadak száma és minőségének statisztikai kimutatása fekszik előttünk, amelyből közöljük a következőket: elesett a hasznos vadállományból: 2 db. szarvas, 30 óz, 300 vaddisznó, 20 nyul, 80 császármadar, 10 erdei szalonka; a kártékony vadakból: 2 vidra, 2 farkas, 30 db. róka. Bár e statisztika legtöbb numerusa igen kerek azért nem állítjuk, hogy abban de Manx bárónak is része van, de ha igaz, a vidék gazdag vadállományáról tesz bizonyosságot. Mit szólnak ehhez az ujhelyi Nimródok, kiknél egy vaddisznó elejtése is annyi sok hegymászásba kerül.

(Jótékonyosság.) A gálzácsi takaré- és hitel-pénztár a f. évi február hó 20-án megtartott közgyűlésén az ottani iparos tanonc-iskola javára 48 ft 50 krt, az elemi iskolának a magyar nyelv elsajátításában magukat kitüntető növendékei megjutalmazására 20 ftot tett folyóvá, sőt maguk a tanítók is 11 ft 50 kr. értékű könyvekkel lettek jutalmazva.

(Sikerült piknik.) O.-Liszán, írja levelezőnk, f. hó 20-án pompás sikerült batyubálat rendeztek, melyen O.-Liszka kisdud számu intelligenciáján kívül részt vett Tolcsva, Talya, Mád B.-Olasziból is számos család, a tőzsomszedság és Terpszihore tisztelete jussán. A talp alá valót Tokaj szolgáltatta. Az igen szép számban egybegyűlt s folyton fokozódó jó kedvvel mulató társaság Zsedényi Ottó sugatai lakos lizskai birtokos vendégszerető házában ütött tanyát, aki nagyuri kényelemmel épült házában összes helyiségeit szíves volt e célra átengedni. A fáradhatatlan rendezőség élén Possay Miklós o. lizskai vasuti állomásfőnök állott s rendező társaival egyetemben derekasan kitett magáért. Kivilágos kivitradtig: „szólt a zene, tapsolt a tánc s a sarkantyúk (?) pengettek.”

(Jég alá.) Olasz-Liszán a mult napokban tűz-fahordás alkalmával egy négyesbe fogott, nagy fatökevel megterhelt szán, épen a Bodrog folyó kellő közepén mindenestől a jég alá szakadt. Hogy az ökröket még élve mentették ki, annak köszönhető, hogy a szegény állatok nagy szarvaiknál fogva megakadva maradtak a jég színén, a honnan a gyors segítség kimentette őket a nagy veszedelemből.

(Mulatság.) E hó 17-én Tolcsván az ottani felállítandó kisdudó javára színelőadással össze-

kötött mulatság tartott, a melyen szép számu közönség volt jelen. Szinre került „A divatos leányka” és „A méreg pohár” című vígjáték. A színelőadást Kendé Gizella ottani tanítónő rendezte tanítványaival, oly szép sikerrel, hogy a közönség többször megtapsolta. Előadás után táncra kerekedett a mulató közönség s majd kivitradtig tartott a kedves mulatság. Anyagi haszon is meglehetősen folyt be s így remélhető, hogy Tolcsvának már rövid időn lesz kisdudóvája.

(Négy napos lakodalom.) Tomori Pál b.-olaszi jó módu gazda, mint levelezőnk írja, e napokban házasította meg fiát Lajost, szinte erdő-horvát Farkas Pál, jó módu gazda leányával a szép Juliával. A lakadalom, mely B.-Olasziban a vőlegény házában tartott, oly fényes és valódi magyaros volt, a minők csak századdal ezelőtt eshettek meg. A vendégek nagy számát négy szomszédos épület fogadta be. Hogy mennyire valódi, igaz, magyaros vendégszeretet és bő ellátásban részesült minden vendég, tanusítja, hogy a lakadalomra, a hol nyolc főző-asszony süttött, főzött: két darab szarvas marha és 150 db szárnyas jószág vágatott le, három hordó hegyaljai bor és egy hordó törköly pálinka került csapra. A ropogós magyar csárdások a rakamaz és mádi zenészekből összecsapott bandák huzták. A páratlan kedélyű mulatság négy napig tartott.

(Véres verekedés.) B.-Ujlakon e hó 19-én egy gazdafiu lakadalmát ülte a falu színe java. Bőséggel folyt a bor- pálinka, szóval nagy volt a szívség: nagy volt a kelendőség s az elmaradhatlan következmény: a berugas, ennek vége: verekedés. Így történt, hogy a bőségs legénység csakhamar összeverekedett, melynek eredménye lön, hogy Szvitanics Mihály siketnéma legény Pajtás János kézsurasától találva, placcon maradt, kapott sebe szerencsére nem életveszedelmes. A közreműködők élükön a főcinkossal a rögtönzött dramolet-tért „Justiciától” megkapják jutalmukat.

(Uj hidépítés.) A Bereczki felé vezető uton lévő ronyvai hid helyébe melynek nyomoruságos állapotát e helyütt is annyiszor aposztrófaltuk, Ujhely város végre valahára, ha az isten is úgy akarja, újat épített. A városi mérnök e célból készített tervezetét és költségvetését a képviselőlet már elfogadta. Mikor válik az igaz testté?

(Ajánlközök) egy — a francia nyelv és zongorárok alapos oktatásra képesített művelt nő Hol? — megmondja a kiadóhivatal.

Irodalom.

„Szent Mihály.” A magyar olvasó közönség körében oly nagy elterjedtségnek és közkelettségnek örvendő „Egyetemes Regénytár” legújabb 9., 10. és 11. kötetét Werner E. nek a hírneves német regényírónak Szent Mihály című rendkívül érdekes regényét tartalmazza. Werner egyike a legszívesebben olvasott elbeszélőknek s a „Szent Mihály” fényes bizonyíték reá, hogy smiert az „A terjedelmesnek látszó regény sehol egy pillanatra em válik unalmassá, sem leírások, sem jellemzésbeli részletezések nem válnak terhére az olvasónak s azért a környezet, a táj mégis világosan, szemléltetően áll előttünk mindenütt, az alakok pedig egytől egyig oly művészileg domborodnak ki, mint a legaprólékosabban dolgozott relielek csakhogy igaz élet és melegség pezseg bennök. E regény két főhőse, a két Mihály, a zord nagyapa és a rokonszenves hősiesség lelkű unoka, folvást lekötvé tartják a figyelmet összeütöközéseivel folytonos harcával egészen a végső kiengesztelődésig; Ilertha a csilgóló színekkel festett hősnő: a remek kabinet-alak: ortenau és Ebersburgi Eberstein báró e tizedik századból származott s őseire büszke arisztokrata és leánykája Gerlinda a két Wehlau Hans, apa és fiu, a regény két jóízű humoros és kedves alakja: Valentin lelkész és Walter erdész, és még néhány mellék-alak, mind oly tökéletesen illeken bele a folvást fejlődő érdekfeszítő mesében, melynek változatossága szinte páratlan, hogy alig válhatunk meg a műtől, míg egészen végig nem olvastuk. Hogy e mellett tökéletesen tiszta és nemes irányu művel van dolgunk, azt talán fölösleges is említenünk. Tegyük hozzá, hogy a jelenkori rengeteg regényirodalomban csak nagyritkán találkozhattunk ily igazán mindenki által olvasható és mindenkit érdeklő köyvre. A három kötet csinos piros vászonkötésben együtt 1 ft 50 kr. Egyes kötet 50 kr.

Egyesületi élet.

Nyilvános nyugtató.

A s.-a.-ujhelyi árvaségélyző és jótékony egyesület bevételeiről: I. Az 1888-iki évet illetőleg dec. 18-ikától mai napig befolyt: 1. Alapítványaik utolsó részletét befizették: Néhai Éva Andrásné nevére 10 ft, Kincsesy Péter 20 ft, Farkas Lajos 10 ft, Zinner Henrikné 20 ft, Szmrecsányi Jánosné 25 ft, s.-a.-ujhelyi polgári takarékpénztár 15 ft, zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank 25 ft. 2. 1888-iki rendes tagdíjat egyenként 3 ftot: Ármágyi Jánosné, s.-a.-ujhelyi kegyesrendi ház, Szkurkay Ágoston, Gross Ella, Csapó Józsefné, Fonyi Árpádné, Papp Lászlóné, Nádory Vilmosné. 3. Kamatokban befolyt a helybeli négy pénzintéztől 159 ft 90 kr. és állampapír szelvényért 2 ft 10 kr. 4. Adományok: Szilveszter esti tombolatrásaság 2 ft 10 kr., Dókus Gyula urtól cseléd-bárra átengedett diszitményekért 3 ft, ugyanattól új évi megváltások 22 ft. Összesen 338 ft 10 kr. A régiebb kimutatásokkal együtt s a kiadás levonásával összesen vagyon 8531 ft 87 kr. II. Az 1889-iki évre befolyt: 1. 1889-iki rendes tagdíj a következőktől: Szkurkay Ágoston, új tag Hlavathy Józsefné, Cserniczky Zsuli és Gross Ellától részletképen 2 ft. 2. Újfalussy Endre vá-

rosi főbíró urtól a Klein Izraeltól kapott ajándék 2 ft összesen 13 ft.

S.-a.-Ujhely, 1889. feb. 23.

Dr. Chyzer Kornél,
egyesületi elnök.

Nyilt-tér.*

COGNAC.
Gróf KEGLEVICH ISTVÁN,
Promontor.

A brüsszeli világiállításán díszoklevéllel — a legmagasabb kitüntetéssel díjazva. — Ezen Cognac orvosi tekintélyek által legjobban ajánlaltik emésztési nehézségeknél, gyomor, tüdő- és mellbetegeknek, testelgyengülésnél stb.

Eredeti palackoltásban mindenütt kapható.

Központi iroda: Budapest, Rudolf-rakpart 7.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerk.

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.
Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.
Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ

Hirdetések.

Tk. 2126/1888. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Reinicz Mózes végrehajtonak Horváth Pál végrehajtást szenvedő elleni 10 ft 59 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a tokaji kir. járásbírósg területén lévő, Tarcalon fekvő, a tarcali 7. sz. tjkvben foglalt és pedig: 1) 7. hrsz. ház 22. szors. a 160 ft. — 2) 776. hrsz. szántóföld Kéthénye közt 71 ft. — 3) 1260. hrsz. szántóföld Záporos közt 82 ft. — 4) 2101. hrsz. rét Sulymostözön 192 ft. — 5) 1043. ingatlan Terézian 96 ft. — 6) 4306. hrsz. szőlő Remetén Horváth Pál 1/4-ös rész jutaléka 32 ft 25 kiban ezenel megállapított kikialtási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi március hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor Tarcal város házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben, vagyis 16 ftot, 7 ft 10 krt, 8 ft 20 krt, 19 ft 20 krt, 9 ft 60 krt, 3 ft 23 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában j. árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszter rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál, 1888. évi augusztus hó 3-ik napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.

Tk. 7749/1888. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Fridman Mór, mint kisk. Fridman Betti t. és t. gyamatja végrehajtonak, Balogh Józsefné szül. Karabélyos Erzsébet végrehajtást szenvedő elleni 94 ft tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg) területén lévő Mihályi községe és határában fekvő a mihályi 40 sz. tjkvben A. I. 1-7. sorsz. alatt Balogh Józsefné szül. Karabélyos Erzsébet tulajdonánál jegyzett bel- és külbirtoknak s 29. ói. sz. háznak Karabélyos András után illető fele részre az árverést 862 ft 50 kiban ezenel megállapított kikialtási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi március hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Mihályba a község házában megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikialtási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 86 forint 25 krajcárt készpénzben vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságánál, 1888. évi december hó 11-én.

Kolos, kir. trvszéki bíró.

112/89. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék 428/89. számu végzésével Reichard Dávid s.-a.-ujhelyi lakos felperes részére Schwartz Háni s.-a.-ujhelyi lakos alperes ellen 240 ft tőke, ettől 1889. évi jan. 1-től számítandó 6% kamat, 28 ft 57 kr. költség s jár. erejéig elrendelt kielég. végrehajtást folytán nevezett alperestől S.-a.-Ujhelyben 1889. évi január hó 18-án lefoglalt s 521 frtra becsült ingóságokra a s.-a.-ujhelyi kir. bírósg 474/89. sz. kiküldő végzése folytán az árverést elrendeltetvén, annak a helyszínén, vagyis S.-a.-Ujhelyben alperes lakásán és bonthelyiségeiben leendő megtartására határidőül 1889. évi március hó 7-ik napjának délutáni 2 órája tűzezik ki, a mikor a bíróság lefoglalt hábitorok, bonthban lábbeliek s egyéb különféle ingóságok az 1881. 60. t. c. 107. és 108. §§-ai szerint a legtöbbet igézőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak egyttal mindazok, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulirt végrehajtonál az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasztják.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1889. évi február 17. napján.

Pál Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Meghívás.

A tállyai népbank mint szövetkezet

i. é. márczius hó 14-én d. e. 9 órakor

a tállyai olvasó-egyesület termében

KÖZGYŰLÉST

tartand, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

Elintézendő tárgyak:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagu bizottság megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése az 1888-ik évi üzleteredményről, valamint a zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése a számadások és vagyon-mérleg megvizsgálásáról és ezzel kapcsolatban az igazgatóság, felügyelő-bizottság felmentvényeinek megadása.
4. A tiszta jövedelemnek mikénti felosztása.
5. Az 1889-ik évi költségvetés megállapítása.
6. Havi törzsbetétekkel késedelembe lévő tagok névsorának bemutatása.
7. Az alapszabályok 15. §-ának részbeni módosítása.
8. Az alapszabályok értelmében netalán betérjesztendő indítványok.
9. Elnök, alelnök, 12 igazgatósági és 3 felügyelő-bizottsági tagnak választása.

Kelt Tállyán, 1889. február hó 19-én.

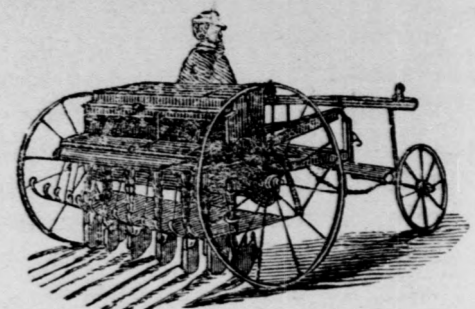
Az igazgatóság.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje **Kassán** eperjesi-ut 6-ik szám.

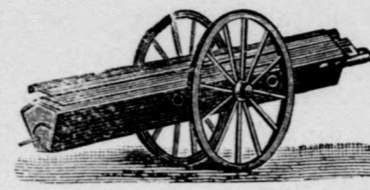
Ajánljuk a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett, könnyű**

sorvető és szórvavető gépeket, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb. továbbá **Baker- és magtár-rostákat,** mely gyártmányainknak gépgyárunkban **állandóan jelentékeny készletét birjuk, bizománnyal raktárt pedig**

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-a.-Ujhelyben.

Szállítunk továbbá **saját gyártmányu s legjobbjak szerkezetű szeszgyár és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivattyukat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket** stb.

Elhasznált gépek, különösen

GŐZMOZGONYOK és GŐZCSÉPLŐK

pontos átigazítását és kijavítását legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra **ingyen és bérmentve** küldjük. 2-6

Magy. kir. szab. parkétgyár

Dunkel Vilmos Kassán,

ajánlja

kitünő száraz tölgyfából készlett, sokszorosán kitüntetett

parketait,

ugynevezett americait, tömör s bevokolt kockát jutányos árák mellett.

Képes rajzminták díjmentesen szolgáltatnak.

Fontos közlemény!

STEINBACH SÁNDOR

bútor nagykereskedése

BUDAPESTEN,

Ferencz József-tér 6-ik szám, a láncz híddal szemben

az egyedüli telep Európában, mely képes **több száz szoba berendezésre** terjedő butorraktáráról **eredeti bútor fényképeket** szétküldeni. Ezáltal a t. vidéken lakóknak ama rendkívüli előny nyújtatik, ép úgy választ-hatni, mint a személyes megjelenésnél, amennyiben kívánatra fényképek, szövetminták és árjegyzékek megtekintés végett a cég bérmentve küld szét. **Egy még további kedvezmény** abban áll, hogy száz forinton felüli vásárlásnál kicsibeni árák helyett nagybani árák számíthatnak. Ebből kifolyólag bátran állítható tehát, hogy egy cég sem képes olcsóbb árákat szabni.

Szolid kiszolgáltatásért kezeskedik a cég régi jó hírneve.

Ásványvizeink, u. m.

4-5

Szolyvai, Polenai és Olenyovai

forrásaink tisztelt fogyasztóinak ezennel tudomásukra hozzuk, hogy ezen három forrás ásványvizei **f. é. január 1-től** friss töltésben kereskedelembe hozattak.

Ásványvizeink barátainak érdekében, kérünk a **palaczkvignetták megváltozott czégére pontosan figyelni**, minthogy **előbbi czéggel ellátott palaczkok tavalyi töltést** tartalmaznak.

Szolyvai ásványviz-szétküldés
German és Bodnár.

656. sz.

Abauj-Tornamegye füzéri járás
főszolgabirójától.

Pályázati hirdetmény.

Nyugdíjazás folytán üresedésbe jött megyebeli győrkei körjegyzői állomásnak választás utján leendő betöltésére, a határidő f. évi márczius hó 5-ik napjának d. e. 10 órájára Garbóc-Bogdány községébe mint a körjegyzőség székhelyére ezennel kitézik.

Ezen állomás 469 frt 95 kr fizetés, 100 frt lakbér, 101 frt 50 kr uti átalány, 38 frt 20 kr irodai átalány és három holdnyi szántóföld használatával van javadalmazva.

Felhivatnak a pályázni óhajtok, miszerint az 1883. I. t. czikben körvonalozott minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérvényeiket alólirott főszolgabiróhoz, **f. évi márczius hó 3-áig** annyival inkább terjesszék be, mert elkéssetten beérkezett kérvényeik figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Hernád-Zsadányban 1889. évi január hó 28-ik napján.

Bodnár Ernő,

3-3 Abauj-Tornamegye füzéri járás főszolgabirója.

Tk. 7542. sz.
1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi királyi törvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Némethy József s.-a.-ujhelyi lakos végrehajtatónak Veres István szentesi lakos végrehajtatást szenvedő elleni 52 frt 37 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtatási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék (a k.-helmezi kir. járásbíró) területén lévő Szentes községe és határában fekvő, a szentesi 112. sz. tjkvben A I. 2-12. sor-sz. a. foglalt 1/4-ed kútelekből Veres István illető felerészre az árverést 392 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi márczius hó 18. napján d. e. 10 órakor Szentesen a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 39 forint 20 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvszék mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi dec. hó 10-én.

Kolos, kir. törvszéki bíró.

Kerestetik

a jövő nyárra egy egészséges hegyi legelőre **450-500 db juh.** Bővebb értesítéssel szolgál a birtokkezelőség Alsó-Sebesen, posta Sebes-Kellemes, Eperjes mellett.

2-3

Hirdetés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy nálam a Kazinczy-utcán 666-ik szám alatt, a **budapesti módszer szerint** készült izletes

virstli és szafaládé

naponta mindig friss minőségben kapható. Továbbá kaphatók mindenféle **füstölt húsneműek** a legjobb minőségben és igen olcsó árban.

Egy pár virstli csak 5 kr.

A fővárosban nyert szakavatottságom és tapasztalataim azon kellemes helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség e szakba vágó kívánalmait minden tekintetben kielégíthetem, miért is számos látogatást kérve, maradtam kiváló tisztelettel

1-3

Ferschman János.